

КПСС-эй ЦК-гай апрелин (1985 он) Пленумэй шийдхэбэрнүүдые бэлүүлхын гүлөө

ЭРДЭМЭЙ ТУЙЛАЛТАНУУДЫЕ НЭБТЭРҮҮЛХЭ

Эрдэм ухаанай, түрүү техникийн шинэ туйлалтануудыг үйлдэрлэдэг ургажуу нэбтэрүүлх, эрдэм ухаанай хөгжилтэй улам хурдагдаха, промшленностида, хүдөө ажайгдал, бусад нэбтэрүүлхэд бүх болгоомжон бүри хайнаар ашаглаха гэсэн мүнөө стратегическ гол арга замнай болон гэж КПСС-эй ЦК-гай Генерална секретарь М. С. Горбачев партиин ЦК-гай апрелин (1985 он) Пленум дээр үгс хэлээдэг, онсолон тэмдэглэж хэн.

Илангаа эрдэм-техникин дэбжэлтэй хурдагдаха асуудалнуудаар тээгсэн КПСС-эй ЦК-да болохон зүблөөн дээрээ энээн тухай бүри дэлгэрэнгүй хөөрлөдөөн болоо.

Хэнийшье мэдээр арай ажыхин ямаршье халбарилда эрдэм ухаанай шинэ шинэжлэгийн, мүн түрүү техник болон технотологийн туйлалтанууды нэбтэрүүлх гэжээ ажалай бүтээсид дээшлүүлх, бүхү продукция үйлдэрлэлтэйгэ хэз болгохон, шарыниень хайжаруулха тон шуухала эрхэ нүхээсэл болон.

Жэсшэнь, хүдөө ажыхие абаад үзэе. хүлээж элжүүдтэ манай Буряадай республика дотор газар таряалангы зонялна ёһоор эрхилхэ шэнэ гурим зохёогдохо, бүхш шахуу ажыхинуудта нэбтэрүүлгэдээ, газарай үржэл дээшлүүлхэ, хүрхэ хамгаалха, ургасьень хэз болгохо талаар муу бэзэ ашаа үр үгэнэ. Энэманай Буряадай хүдөө ажыхин эрдэм-шэнэжлэгийн институтай болон эрдэм наукин бусад эмхи зургаануудай хүдэлмэрлэгшэдээ, колхоз, совхозуудай, хүдөө ажыхин министрствын болон бусад албан зургаануудай мэргэжэлтэдэй хамтын хүсэл оролдолго болон.

Газар тарялан эрхиллэгийн зонялна гурим юугээрээ ашагтайб хэгээдэ, нэгдэхээр, нотаг бүхэнэй газарай хүрхэнэй шарыне, байгаалинь эрхэ байдалы харагда абажа, тарилгын газарай хубарилгыне, элдүүлгыне науна үндэһэ баримтатгайгаар эрхилхэ арга олгоно. Хөөрдохөөр, энэманай ашаага газарай хүрхэ хамгаалха, гэнэд үгжүүлгэ оруулха, севооборот нэбтэрүүлхэ, ямар нэгэ ургамал тариха ургуулха тааруу технологи хэрэглэхэ асуудалнууд зүбөөр шийдхэгдэнэ.

Мүнөө республика дотор зонялна гуримай ёһоор бүхыдөө 500 мянган гектарта тарилга хэгээдэ. Тэрэнэй 48,8 проценти (150 мянган гектар шэниниэ, 194,6 мянган гектар оббос, 70 мянган гектар хара таряан), орооһотон ургамалнууд эзэлдэг. Мүн 305,2 мянган гектарта гү, али 29,7 процентиэнь тэжээлэй ургамалнууд таригдана. Тимхээд бүхш таряалангы 19,8 процентиэ сээр паар эзлэнэ гэжээ.

Тарилгын газарай хубарилгын ниггэж шэнэжлэгээд, севооборотой нэбтэрүүлгэдээ байжада, тухын түрүүн таряалангай хүрхэнэй үржэлтэй

хамгаалха гэжээ гол шуухал болон. Хэнийшье мэдээр сээр паар болгодохо, гүнээгээр халагдаһан газарай хүрхэн халхинда үлэгдэн хээр муудадаг ааб даа. Тимэ юумын болохогүйнь тула таряалангы хуваагуулан элдүүлхэ хэрэгтэй, Гэбшье республика дотор сээр паарай болон тарилгын газарай оройдоол 93 мянган гектарынь хуваагуулан хэгээдэ гэж процент болон. Энэниень эрид хэз болгохо сэг ерээ.

Паар болгохо халхин газарай хүрхэнэй шинг нойто хэтэй, үржэлтэй байн, буртаг ногоогүй сээр байхын тула яаж элдүүлхэ ёһотойб? Манай институтай туршалгын ажыхыда хэгээдэн туршалга, мүн түрүү колхоз, совхозуудай дүй дүршэл дээрээ харахада, сээр паар болгодохо газары хабэр эртэ хүрхынь урбуулангыгөөр элдүүлхэ зөөлөрүүлээд, зунай юур, хура бороогой хүлээр зурин плугуудаар хүсэд гүнээгээр халхингай удааиюнь соо дахин поскореүүдээр элдүүлхэд таарамжтай байна. Тимгэж элдүүлгэдэһэн паар сээр, үржэлт хайнтай байдаг, шинг нойтошье баридэг.

Харин олонхи колхоз, совхозууд эдэ эрлэнтүүдые сахидэгтэй, паараа сэг соонь халдаг, элдүүлдэггүй, дээр хүрхынь жэгдэлдэггүй, буртаг ногоондоо даруулдаг байха юм.

Газарай хүрхэ халхингаа хамгаалха, ургасьень дээшлүүлхэ зорилгоор сээр паар дээр түрүүшын жэлдэ шэниниэ гү, али бусад орооһотон ургамал таряад, удаадахи жэлүүдэд хүрхынь урбуулангыг элдүүлхэ, үтэжүүлгэ оруулха, тэжээлэй болон оройн ургамалнууды тариха заабарилгы тэжээлэй. Гэбшье тухсай поскореүүд үшөөл бага хэрэглэгдэнэ. Хэрбээ ажыхинууд нэгдөндө 285 мянган гектарта хүрхэ урбуулангыг элдүүлхэ тарилга хэзэ түсбөө оройдоол 76 процент дүүргээ.

Баргажанай районий колхоз, совхозууд газар таряалан эрхилхэ зонялна гуримыне муу бэзээр нэбтэрүүлнэ гэдээр. Хуваагуулан тарилга хэзэ, паар халхаха, хүрхэ урбуулангыгөөр, голоомоной үзүүр үлөөжэ элдүүлхэ онол арганууд энэд жэл бүри үргэвөөр хэрэглэгдэнэ. Энэ талаар партиин райком, ажыхинуудай мэргэжэлтэд, тухалмэжиргаар гориной юумэ хээ. Хурхэ хамгаалха онол арга зүбөөр нэбтэрүүлхэ ашаа Баргажанай районий Уланай, Жилгэнын болон бусад ажыхинууд нэгдөндө таряалангай гектар бүриөө 17,3—19,7 хүртээр центнер тарья абаа.

Тэршэлэн Түхэнэй районий ажыхинуудта газар таряалан эрхилхэ зонялна гурим нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй манай эрдэмтэд баһал тухаламжа үзүүлнэ. Гэбшье энэд ургаса жэгдээр дээшлүүлхэ арга болгожо үшөөл хүсэд ашаглагдангүй. Түрэнэй совхозой гектар бүриөө 8,9 центнер ургаса абахадын, «Маяк» колхоз гектарай 18,1 центнер тарьяа хураана шуу.

Орооһотон ургамалнуудай үрхэ шэнэжлэ, хэлгэхэ талаар манай науна эмхи зургаанууд баһал гориной хүдэлмэри ябуулна, хүлээж элжүүдтэ селекционеро хэз хүдэлмэри хэгээдэ, 37 шэнэ сорт би болгодоод, гүрэнэй шалгалтад үгтөө. Тэдэнэй 11-нинь районуудта таряагдажа, таряагдааг болонхой. Мүнөө Буряадай АССР-эй, Шэтын областин ажыхинуудта бүхш шэниниень тарилгын 80 процентиэ манай энэд тогтууртай ургаса үгээдэг, нотагланган Буряаская-34, Буряаская-79 сортын үрхөөр таригдана. Мүнөө үедэ шэниниень Буряаская-34, Сэлэнгэ гэжэ хоёр сорт гүрэнэй үрхэ туршалгада шалгалдажа байнхай. Даб дээр харахада, эдэ сортууд бүри дээшээ ургаса үгтүүгөөр, ган гасурташье тэжээлэй байха гэжэ тодоронхой.

Хүлээж үедэ оббосой Гэрэл, олон жэлэй ногооной Останский сортууд нотагжуулагдажа байна. Тэжээлэй хамта эрхим шарантай, манай эндиш эрхэ байдалда таарха сортуудыне би болгохо талаар хэгээдэж байн. Нан селекционеро хүдэлмэриэд дутуу дунда юумэн үшөөт би. Илангаа туршалга-үйлдэрлэрин ажыхинууд эгээл эрхим классай, элитэй үрхэ ургуулжа, колхоз, совхозуудта худалдаха түсбөө дүүргэнэгүй.

Ажыхы бүхэндэ малда хүсэд хурхэ гэжээл бэлдэхээ ямар арга болгожо бибиб? Хэрбээ колхоз, совхоз бүхэн эрдэм ухаанай, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудта үндэһэн таряанай газарта тэжээлэй ургамалнууды тариха ургуулха технологи зүбөөр хэрэглэхэ шадда һаа, тэжээл үйлдэрлэлтэй эрид дээшлүүлхэ арга гүсэд би. Жэсшэнь нэгэ жэлэй ургамалнууды эгээл таатай сэгтэнэ гэрээд, элдэб ургамалнууды (рапс, тополиг редька, шымсэн, болово-залеата ногоо) хойжо, кукуруза, наран сээс гэхэ мэты сугтэнэ зурууд зуруудаар таряад, орооһо таряанай ургасьень ногоон заандэн сабшажа, силос дараха, эхэ ургаса үгээдэг тэжээлэй корнеллоууды хайнаар ургуулха гэжэ мэтэ онол арганууды үргэвөөр хэрэглэхэ шуухала. Тухайлбал, энэ жэлдэ үнээн бүридэ 2 тонно тэжээлэй корнеллоу ургуулжа абаха зорилго табидагана.

Хөөрдохөөр, бүхш тэжээлэй гансахы хээр бэлдэхээ бэзэ, һайн шанартайгаар, шэмэ шуухэ хэтэйгээр бэлдэхэ хэ гэжэ үгэ урда шарантай, Жэсшээдэ, кукурузын болон «ран сээсэй» ногоон нальөө дан нойтоор нүхэндэ тэжээл дарахада силос гашуун болодог. Харин тэдэнэй хамта залаата-бобово ургамал (оббос, шымсэн, горох) хойжо дарахада тэжээлэй хуурай бодос хэ болгохо үгээдэг, савхар болон протейнэй тэжээлэй зохид болодог гэжээ. Тимэ бодосуудын тэнсүүрэнэй тэжээл эдиздээ мал ашаа хэтэй болон, тэжээлэй аламгадажа, эсэстэ продукция гаргаша багатайгаар абтана. Үнэндөө, муу шарантай, шэмээрээ тэнсүүлгэдээ үгэ тэжээл малда хэдоулжэ, колхоз, совхозууд хойдоно хэ юм.

Эрдэм ухаанай, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтанууды үйлдэрлэхэ зүбөөр ашаа үр хэтэйгээр хэрэглэхэ гэжээ кадруудһаа, нэн түрүүн ажыхинуудай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрлэгшэдөө нилээд дулдылдаха байна. Тимхээд тэжээл хураха, мэргэжлэнь дээшлүүлхэ гэжээ тон шуухала. Энэ талаар республика дотор, районуудташье тухсай курс, семинар зүблөөнүүд үнэргэгдэжэ байдаг. Гэбшье тэдэ семинар зүблөөнүүдэй ашаа үрүе үшөө дээшлүүлхэ ёһотойбди.

Эрдэмтэд, науна хүдэлмэригшэд ажыхы, бригада, ферма бүхэндэ заатагүй абажа, эрдэм ухаанай, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтанууды нэбтэрүүлхэ үгээ ёһотой гэдэ үржүүлгэдэ хуужа болохогүй ааб даа. Тимэ юумэнүүды өһөдтөө хэрэглэхэ гэжэ болдог оролдохо гэжээ ажыхинуудай мэргэжэлтэд үдэр бүрин хэрэг, уялга хэ юм. Ингэжэ хамтынгаа хүсөөр оролдобол, тон эхэ юумэ бүтээжэ, ашаа үр хэтэй ажал бэлдүүлжэ шадха байнабди.

А. ЕМЕЛЬЯНОВ, Буряадай хүдөө ажыхин эрдэм-шэнэжлэгийн институтай директор шорлогшо.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдаха абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эдэ бүхш дутагдалнууд нэн түрүүлэн бэлдэхээл эмхинуудай, районуудай совет, хүдөө ажыхин органуудай, колхоз, совхозуудай олохон хүтэлбэрлэгшэдэй айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ муугаар эмхидхэжэ, городой

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

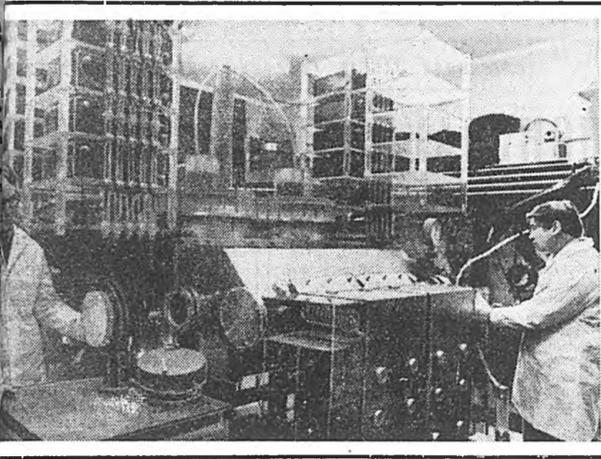
Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство, «Бурятгадоовошч» нэгдэл, райгүйсдкомууд тэдэнэй хүдөө ажыхин управленниуд хүдэлмэрээ ханаһандаа хэрэвөөр эмхидхэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Министруудай Совет тэмдэглэнэ. 1984 ондо республика дотор айлуудһаа бүхыдөө 1087 тонно хүн, тэрэ тоодо һүнэй промшленностиин предприятиянуудта 60 тонно, колхоз, совхозуудта 1027 тонно һүн худалдагдажа абтаһан байна. Тимхээд 1985 оной үнэгрэн дүрбэн һарын туршдаа айл зоһоо сройдоол 261 тонно һүн худалдагдажа абтаа. Энэ үе соо Бүшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарай, Мухар-Шэбэрэй, Түхэнэй районуудай ажыхинууд айлуудһаа һу худалдажа абаха хүдэлмэрээ ябуулгогүй.

Эрхэтэдэй хубин ажыхинуудһаа үлүү гараһан һу худалдажа абаха талаар «Бурмолпром» нэгдэл, Буряадай АССР-эй Хүдөө ажыхин министрство

СОВЕТСКИЙ

Тухай... нэгдсэн... баазад... зөвхөн... тоног...

МОСКВА. СССР-эй Наукуудай Академин П. Н. Лебедевий нэрэмжэтэ Ленинэй болон Октябрьин Революциин орденот физикеск институт эрдэмтэншэжэлгын томо түб юм. Эндэ физикын бүхы шухала бүлгүүдээр шэнжэлгэнүүд хэгдэдэг. Физикын шэнэ нал бари—квантова электро...

ТАСС-ай фотохронико.

ХУБИЛАЛТЫН ДЭНЭ НУУРИ

Электрын элшэ буртаг үбнэ усадхана. Гербцидүүд гээшэ буртаг үбнэнтэй тэмсэхэд, ехэ үүргэ дүүргэдэг болохой. Гэбшье тэдэниие хэрэглэнгүйгөөр ургасгаа ургуулбал, бүрлэ нэйн байха бэлэй. Тэдэ химигүйгөөр буртаг үбнэнтэй тэмсэж болохо гээшэ гү? Болохо байха.

1985 ОН НЮНЬ

ГАДААДА ХУДАЛДАГДАНА

Манай орондо ухаалагдан тухээрээ ба технологише хэрэглэжн тулада хилийн санахи фирме эхишүүд тэдэний лицензи худалдан авадаг юм. Жишээнь, америкийн фирмүүд, Великобританиин, США болон Японой фармацевтическэ компаниудад совет эмүүдэй лицензи худалдан абана.

А. ЗЕЛЕНКОТ БА НЭГЭ ТӨРИСТ

Эрдэмтэншэжэлгын буртаг үбнэнтэй тэмсэхэд, ехэ үүргэ дүүргэдэг болохой. Гэбшье тэдэниие хэрэглэнгүйгөөр ургасгаа ургуулбал, бүрлэ нэйн байха бэлэй. Тэдэ химигүйгөөр буртаг үбнэнтэй тэмсэж болохо гээшэ гү? Болохо байха.

УЛЭМЖЭ ХҮНГЭН БЕТОН

Харьковай гэр баригад 1-дхи комбинадай түбэй лабораторийн худэлмэрлэгшэд уяндаа шэнжэлгын бестоний рецент зохиогдоо.

ХИРУРГИЙН БҮХСОЮУНА

Филналда түбэй Бривандахи хирургийн бүхсоюуна элдэб арганууд амжалтагайгаар хэрэглэгдэнэ. Тэрэний туналамажаар үбшентэд аргалуулжа, ажаллаха аргатай болоно.

ХИРГУУНУУД НЕРВЫН ХУДАЛ

Хирургууд нервын худал ба шүрбэнхэнд операци хэдэг, гэмтэнэн гар, хурганууды аргалдаг.

Микроорганизмууд

Хүн түрэлтэндэ ехэ туна хүргэдэг гэрээ мэдэжэ. Эдэ хоолой промьшленность, медицинскэ болон худөө ажаахууд олон процессүүд микрообуудгүйгөөр болодоггүй байха.

Хороото Микробууды Саралга

Хүн түрэлтэндэ ехэ туна хүргэдэг гэрээ мэдэжэ. Эдэ хоолой промьшленность, медицинскэ болон худөө ажаахууд олон процессүүд микрообуудгүйгөөр болодоггүй байха.

Хүмүүнэй Хүнзэгбьөө

Рогтохи бассейн дэхэй дээрхи эгээн ехэ тунай худэлмэрлэгшэд нэгэн юм. Эндэ мянга хүнзэгбьөө руда абтана эхилянхэй. Тини 12 хүнзэгбьөө байхаар эндэ малгалдаха эхилян хүнэн дор хүртээр ошоные тодоруулаха, мүн энэ породоууд тухай мэдэ үгэхэ байна.

«УНДА ЯАЖА ХАРЯАХАБ?»

ЧЕЛЯБИНСКИЙ металлургическа комбинадта нэгэл хэрэглэжн уянаа үйлдбэрндэ ото хэрэглэжэ байха арга ухаалагдаба.

СССР-эй элшэ хүсэнэй программа

Мүнөөнэй, ерээдүйн... ЧЕРНОБЫЛЬСКЭ болон РОВЕНСКЭ АЭС-үүд үргэдэгдэнэ, Запорожин, Крымэй, Хмельницкийн болон Урда-Украиныин АЭС-үүд баригдана.

Шэнэлхэ хараа түсэб

СССР-эй элшэ хүсэнэй болон электростанциин дулаан электростанцинууды 1986—1990 онуудай туршада шэнэлхэ элшэжэжэ програм хаяхан КПСС-эй ЦК-гай Полибюрогой засэдын дээрхи харгадаа.

Хүмүүнэй Хүнзэгбьөө

Рогтохи бассейн дэхэй дээрхи эгээн ехэ тунай худэлмэрлэгшэд нэгэн юм. Эндэ мянга хүнзэгбьөө руда абтана эхилянхэй. Тини 12 хүнзэгбьөө байхаар эндэ малгалдаха эхилян хүнэн дор хүртээр ошоные тодоруулаха, мүн энэ породоууд тухай мэдэ үгэхэ байна.

Хүмүүнэй Хүнзэгбьөө

Рогтохи бассейн дэхэй дээрхи эгээн ехэ тунай худэлмэрлэгшэд нэгэн юм. Эндэ мянга хүнзэгбьөө руда абтана эхилянхэй. Тини 12 хүнзэгбьөө байхаар эндэ малгалдаха эхилян хүнэн дор хүртээр ошоные тодоруулаха, мүн энэ породоууд тухай мэдэ үгэхэ байна.

Хүмүүнэй Хүнзэгбьөө

Рогтохи бассейн дэхэй дээрхи эгээн ехэ тунай худэлмэрлэгшэд нэгэн юм. Эндэ мянга хүнзэгбьөө руда абтана эхилянхэй. Тини 12 хүнзэгбьөө байхаар эндэ малгалдаха эхилян хүнэн дор хүртээр ошоные тодоруулаха, мүн энэ породоууд тухай мэдэ үгэхэ байна.

Хэлэнүүдэй

БҮЛЭ

Анханда нэгэ хэлэнүүдээ гардан булээ хэлые нэгэ бүлэ хэлые гэжэ нэрлэдэг. Дэлхий дээрэ хэлэнэй олон булэнүүд биш юм. Эгээ ехэнь индоевропейн хэлэнүүд болоно.

Мүнхэ «НАНАТАН»

Бидэ бүгдөөрөө наба барахадни гэжэ хонши мэдэдэг гэшье. Гэбшье байгалинда үхэдэггүй юмзундгүй бин юм.

Мүнхэ «НАНАТАН»

Бидэ бүгдөөрөө наба барахадни гэжэ хонши мэдэдэг гэшье. Гэбшье байгалинда үхэдэггүй юмзундгүй бин юм.

Мүнхэ «НАНАТАН»

Бидэ бүгдөөрөө наба барахадни гэжэ хонши мэдэдэг гэшье. Гэбшье байгалинда үхэдэггүй юмзундгүй бин юм.

Мүнхэ «НАНАТАН»

Бидэ бүгдөөрөө наба барахадни гэжэ хонши мэдэдэг гэшье. Гэбшье байгалинда үхэдэггүй юмзундгүй бин юм.

